

Sotsiaalkaitseministri 17. märtsi 2021. a määruse nr 7 „Sotsiaalhoolekandeleaste statistiliste aruannete koostamise nõuded, andmete koosseis ja esitamise kord“ muutmise määruse seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrusega muudetakse sotsiaalkaitseministri 17. märtsi 2021. a määrust nr 7 (edaspidi *määrus nr 7*), millega on kehtestatud sotsiaalhoolekandeleaste statistilised aruandevormid ja aruannete esitamise kord.

Muudatused hõlmavad ühe aruande esitamise tähtja edasilükkamist ning mõningaid sisulisi ja tehnilisi muudatusi vormides. Aruandevormides tehtavate muudatuste eesmärk on kohandada statistilise aruandlusega kogutavaid andmeid, mis on vajalikud sotsiaalpoliitikast ülevaate saamiseks ja selle kujundamiseks. Vormides tehakse tehnilisi ja sisulisi muudatusi, mis puudutavad kokku viite aruandevormi. Kogutavad andmed viiakse kooskõlla sotsiaalhoolekande seaduses tehtud muudatustega.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi analüüsi ja statistika osakonna analüütikud Mari Sarv (tel 626 9363, e-post mari.sarv@sm.ee), Svetlana Karpovitš (tel 626 9362, e-post svetlana.karpovits@sm.ee), Mari Ader (tel 626 9157; e-post Mari.Ader@sm.ee) ja Kaili Hendla (tel. 626 9116; e-post kaili.hendla@sm.ee).

Statistiliste aruannete vormide muutmise ettepanekute tegemisel osalesid Sotsiaalministeeriumi perede heaolu ja turvaliste suhete osakonna nõunikud Helen Jõks (tel 715 3472, e-post helen.joks@sm.ee) ja Marge Hindriks (tel 626 9216, e-post marge.hindriks@sm.ee), hoolekande ja sotsiaalse kaasatuse osakonna pikaajalise hoolduse arendamise poliitika juht Ketri Kupper (tel 626 9193, e-post ketri.kupper@sm.ee), hoolekande ja sotsiaalse kaasatuse osakonna hoolekandeteenuste toetuste poliitika juht Tarmo Kurves (tel 626 9187, e-post tarmo.kurves@sm.ee) ning hoolekande ja sotsiaalse kaasatuse osakonna nõunikud Meeli Tuubel (tel 626 9238, e-post meeli.tuubel@sm.ee) ja Elen Preimann (tel 626 9246, e-post elen.preimann@sm.ee).

Määruse juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Alice Sündema (tel 626 9271, e-post alice.sundema@sm.ee).

Määruse on keeletoimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeletoimetaja Virge Tammaru (tel 626 9320, e-post virge.tammaru@fin.ee).

1.3. Märkused

Määrus on seotud 13.04.2022 Riigikogus vastu võetud sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (RT I, 28.04.2022, 1), samuti 07.12.2022 vastu võetud sotsiaalhoolekande seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadusega (RT I, 22.12.2022, 3).

Määrus ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

Määrusega muudetakse sotsiaalkaitseministri 17. märtsi 2021. a määruse nr 7 „Sotsiaalhoolekandeleaste statistiliste aruannete koostamise nõuded, andmete koosseis ja esitamise kord“ redaktsiooni, mis on avaldatud Riigi Teatajas avaldamismärkega RT I, 08.07.2022, 10.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määruse punktiga 1 muudetakse § 3 lõike 1 sõnastust ning ühe aruandevormi esitamise tähtaega.

Muudatuse kohaselt lisatakse lõikesse ka aruandevorm „Asendus- ja järelhooldusteenuse toetusfondi vahendite kasutus ja jääk” (kehtiva määruse § 2 lõike 1 punkt 1 ja lisa 1), mille esitamise tähtaeg hakkab olema sama nagu teistel kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) esitatavatel aruannetel. Muudatuse tulemusena lükkub selle aruande esitamise tähtaeg kuu aega edasi, mis annab aruande esitajatele paindlikumalt aega andmeid koondada. Tähtaja edasilükkamine on võimalik seetõttu, et alates 2024. aastast ei ole aasta algul aruandega kogutavad andmed enam vajalikud, et eraldada KOVidele toetusfondi vahendeid asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks (vahendite eraldamine ei sõltu edaspidi eelneva aasta kasutusest ja jäägist).

Määruse punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks § 3 lõiked 8 ja 9, mis enne kehtestasid aruandevormi „Asendus- ja järelhooldusteenuse toetusfondi vahendite kasutus ja jääk” varasema esitamise tähtaja (kehtiva määruse § 2 lõike 1 punkt 1 ja lisa 1).

Määruse punktiga 3 muudetakse määruse nr 7 lisasid 8, 9, 10, 12 ja 16 ning need asendatakse muutmise määruse lisadega 1–5 järgmiselt:

Lisa 1. Sotsiaaltransporditeenus (määruse nr 7 lisa 8)

Lisa 2. Tugiisikuteenus (määruse nr 7 lisa 9)

Lisa 3. Võlanõustamisteenus (määruse nr 7 lisa 10)

Lisa 4. Erihoolekandeteenused (määruse nr 7 lisa 12)

Lisa 5. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (määruse nr 7 lisa 16).

Määruse **lisaga 1** kehtestatakse aruandevorm „Sotsiaaltransporditeenus“, milles tehakse sisulisi muudatusi. Muudatused tulenevad eelkõige poliitikakujundajate vajadustest ja need puudutavad KOVides sotsiaaltransporditeenuse korraldamise viise ja variante.

Tabelist 1 „Sotsiaaltransporditeenuse saajad teenuse eesmärgi järgi“ jäetakse välja read 09 ja 10, kus küsitakse eraldi andmeid nende teenusesaajate kohta, kellele osutati teenust KOVi sotsiaaltöötaja või KOVi allasutuse poolt või osteti teenust sisse. Read ei ole enam vajalikud, kuna teenuse osutamise viisi kohta küsitakse edaspidi andmeid eraldi tabelis.

Aruandesse lisatakse kaks uut tabelit, kus küsitakse sotsiaaltransporditeenuse korraldamise kohta: tabelis 2 tuuakse eraldi välja teenuse osutamise viisid ja tabelis 3 teenuse korraldamise/osutamise variandid ning nendest on vaja valida kas üks või mitu viisi/varianti vastavalt sellele, mida KOVis kasutatakse. KOV märgib lahtrisse arvu „1“, kui ta kasutas, ja „0“, kui ta ei kasutanud teenuse osutamise viisi või varianti aruandeaastal.

Tabelis 2 „Sotsiaaltransporditeenuse korraldamise viisid kohaliku omavalitsuse üksuses“ küsitakse, mis viisil osutatakse sotsiaaltransporditeenust. Välja on toodud kolm varianti: liinivedu, juhuvedu ja taksoteenus.

Tabelis 3 „Sotsiaaltransporditeenuse korraldamine kohaliku omavalitsuse üksuses“ on välja toodud seitse sotsiaaltransporditeenuse osutamise varianti, millest on vaja valida kas üks või mitu. Tabelis küsitakse, kas teenust osutab KOVi koduhooldustöötaja, KOVi sotsiaal- või lastekaitsetöötaja, KOVi muu töötaja (nt KOVi palgal olev autojuht/bussijuht), KOVi allasutus (nt allasutuse bussijuht või muu töötaja) või sotsiaaltransporditeenuse osutaja (nt bussi- või

taksovedu teostav vedaja), kellega on sõlmitud teenuse osutamise leping, või korraldab teenust piirkondlik ühistranspordikeskus (ÜTK), kes on riigihankega leidnud sotsiaaltransporditeenuse osutaja (nt bussi- või taksovedu teostava vedaja), või hüvitab KOV sotsiaaltransporditeenust saama õigustatud isikule teenust esitatud arvete alusel.

Seoses kahe tabeli lisamisega nihkub endine tabel 2 „Teenuse osutamise kulud ja rahastamine“ tabeliks 4.

Määruse **lisaga 2** kehtestatakse aruandevorm „Tugiisikuteenus“, milles tehakse sisulisi muudatusi. Muudatused tulenevad eelkõige vajadusest saada poliitikakujundamiseks vajalikke andmeid seoses Ukraina sõja eest Eestisse saabunud põgenikega ja nende toetamisega. KOVid osutasid tugiisikuteenust rahvusvahelise kaitse saajatele ka varem, kuid seoses sõjaga Ukrainas on Eestisse saabunud põgenike arv plahvatuslikult kasvanud ning kasvanud on ka selle sihtrühma vajadus tugiisikuteenuse järele. Eestisse saabunud inimesed vajavad nõustamist, abi info leidmisel, suhtlemisel ametiasutustega, töö leidmisel jms. Teenuse osutamiseks on Euroopa Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist (AMIF) saadud 1,1 miljonit eurot ELi struktuurifondide raha, mida on plaanis perioodil 2023–2027 kasutada KOVi uussisserännanute tugiisikuteenuse toetamiseks. Selle teenuse puhul on teenust saama suunajaks KOV (hindab inimest ja fikseerib teenuse) ning rahastamist korraldab SKA või KOV. AMIFist rahastatuna on selline tugiisikuteenuse korraldamine praegu testimisel (KOV suunab teenust saama ja SKA partnerist teenuseosutaja pakub teenust). Eraldi on ESFi hoolekandeprogrammi vahenditest rahastatud KOV-e, et nad saaksid tööle võtta koordinaatori või tugiisiku kuni 2023. aasta lõpuni. Selleks, et saaks tulevikku planeerida, on vaja saada ülevaade KOVide poolt rahvusvahelise kaitse saajatele (sh ajutise kaitse saajatele) tugiisikuteenuse pakkumise kohta.

Aruandes hakatakse küsima andmeid tugiisikuteenuse osutamise kohta rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja rahvusvahelise kaitse saajatele (sh ajutise kaitse saajatele). Tabelisse 1 „Tugiisikuteenuse saajad sihtrühma ja vanuse järgi“ lisatakse kolm rida. Real 02 hakatakse küsima, kui palju on pere tugiisikuteenuse saajatest rahvusvahelise kaitse taotlejaid ja saajaid ehk neid peresid ja pereliikmeid, kes said teenust (vanuserühmade järgi: lapsed (0–17) ning täisealised, sh vanuses 18–64 ja 65+). Real 05 hakatakse küsima andmeid selle kohta, kui palju rahvusvahelise kaitse taotlejaid ja saajaid sai tugiisikuteenust, mis oli ette nähtud lastele või täisealistele. Real 09 näidatakse kõiki tugiisikuteenust saanud rahvusvahelise kaitse taotlejaid ja saajaid. Seda ei ole vaja täita käsitsi. Koondrida saadakse automaatselt, summeerides read 02 ja 05.

Tabelist 1 jäetakse välja need read, kus küsiti andmeid laste tugiisikuteenust saanud suure hooldusvajadusega raske ja sügava puudega laste arvu kohta. Koondandmed nii laste kui pere tugiisikuteenust saanud suure hooldusvajadusega, sh raske ja sügava puudega laste kohta kajastuvad tabelis 2.

Tabelisse 4 „Teenuse osutamise kulud ja rahastamine“ lisatakse rida 07, kus tuuakse välja eraldi sihtrühm ehk rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad ning küsitakse andmeid nendele osutatud teenuse mahu (teenusetundide arv) ja kulutuste rahastusallikate kohta.

Määruse **lisaga 3** kehtestatakse aruandevorm „Võlanõustamisteenus“, milles tehakse muudatus tabelis 3 „Teenust saanud isikud sotsiaalse seisundi järgi“. Sotsiaalse seisundi nimetus viiakse kooskõlla perekülvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (RT I, 31.03.2022, 1), mille kohaselt asendus mõiste „rasedus- ja sünnituspuhkus“ mõistega „emapuhkus“ ning „lapsehoolduspuhkus“ mõistega „vanemapuhkus“. Vastavalt sellele asendatakse tabelis 3 veeru 3 nimetus „rasedus- ja sünnituspuhkusel või lapsehoolduspuhkusel olev“ nimetusega „ema- või vanemapuhkusel olev“.

Määruse **lisaga 4** kehtestatakse aruandevorm „Erihoolekandeteenused“, milles tehakse 2023. aasta kohta peamiselt sisulisi ja täpsustavaid muudatusi. Tabelites 1–4 ja 6 esitatud teenuste nimetused viiakse kooskõlla sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (RT I, 28.04.2022, 1), mille kohaselt asendatakse vormis sõna „intellektihäire“ sõnaga „intellektipuue“. Lisaks jäetakse tabelitest 1–4 ja 6 välja sõnad „raske või sügava“ puudega, kuna riigieelarvest rahastatavate erihooldusteenuste saamise õigus antakse ka neile täisealistele autismispektriga isikutele, kellel ei ole tuvastatud rasket või sügavat puuet puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse (PISTS) alusel.

Tabelisse 6.1 lisatakse read 02 ja 03, kuhu kogutakse edaspidi andmeid (kogukulu ja maht tundides) ka erihoolkandeteenuste osutamisega seotud sisseostetud õendusabiteenuse kohta. Nimetatud kululiik (kogukulu) lisatakse aruandesse selleks, et poliitikakujundajad saaksid terviklikuma pildi teenusega kaasnevatest kuludest ehk et ka sisseostetud õendusabiteenuse kulud oleksid kajastatud juhul, kui erihoolkandetasutus ostab teenust sisse ning need kulud ei kajastu olemasolevas tabelis 5 lepingu (s.o tööleping, töövõtuleping, käsundusleping või muu võlaõiguslik leping) alusel erihoolkandetasutuse personali kuuluvate õendustöötajate all.

Määruse **lisaga 5** kehtestatakse aruandevorm „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“, kuhu lisatakse uus tabel 2a „Teenusesaajate liikumine kohaliku omavalitsuse rahastusele“ ja kust jäetakse välja tabel 4a „Õendusteenuse osutamine ja rahastamine üldhooldusteenust osutavates asutustes“.

Tabeli 2a lisamine tuleneb 2023. aasta 1. juulil jõustuvast sotsiaalhoolekande seaduse muudatusest, mille kohaselt hakkab KOV, kui ta on välja selgitanud isiku vajaduse väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse järele, rahastama väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse saajate hooldusteenust (s.o hooldusteenust osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tööjõukulud, tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud, tervisekontrolli ja vaktsineerimise kulud ning koolituse ja supervisiooni kulud). Kui vajadus nimetatud teenuse järele on tuvastatud, jäävad teenusesaaja tasuda vaid majutus- ja toitlustuskulud ja muud teenuse osutamisega seotud kulud.

Tabel 2a hakkab kajastama väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse saajate liikumist KOVi rahastusele. Seni on aruandevormi täitmise raames saadud teavet selle kohta, millised on ööpäevaringse üldhooldusteenuse ja intervallhoolduse rahastusallikad ning kulutused teenusele (sh isiku omaosalus, KOVi rahastus). Seda infot, kui paljud üldhooldusteenuse saajatest on saanud üldhooldusel viibimiseks rahalist toetust KOVilt, ei ole kogutud. Selleks, et paremini hinnata väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse rahastamise regulatsiooni muudatusega kaasnevaid mõjusid, on otstarbekas koguda infot ka nende teenusesaajate kohta, keda rahastamisega seotud muudatused puudutavad.

Tabeli veerud 1–3 näitavad teenust saavate isikute arvu eelmise aruandeaasta lõpus, seejuures täpsustatakse, kui palju oli neid inimesi, kelle teenuse eest tasus KOV vähemalt osaliselt, ja kui palju oli neid inimesi, kes tasusid oma üldhooldusteenuse eest ise. Veergu 4 märgitakse nende isikute arv, kelle hooldusteenuse rahastuse võttis KOV 2023. a II poolaastal üle. Tabeli veerud 5–7 kajastavad isikute arvu aruandeaasta lõpus, tuues välja nii nende isikute arvu, kelle hooldusteenuse eest tasus KOV vähemalt osaliselt, kui ka nende isikute arvu, kes tasusid oma hooldusteenuse eest ise.

Tabel 4a „Õendusteenuse osutamine ja rahastamine üldhooldusteenust osutavates asutustes“ jäetakse aruandevormist välja, sest vastavad andmed õendusteenuse osutamise ja rahastamise kohta on võimalik kätte saada teisiti, ilma seda aruannete esitajatelt eraldi küsimata. Andmed nende üldhooldusteenust osutavate asutuste kohta, kus on sõlmitud leping haigekassaga õendusteenuse osutamiseks (senise tabeli read 1–3), on võimalik kätte saada haigekassalt. Andmed nende üldhooldusteenust osutavate asutuste kohta, kellel leping

haigekassaga puudub, kuid töö on meditsiinilise haridusega õendustoiminguid teostav õde ja teenust rahastatakse laekunud kohamaksumuse tasust (senise tabeli rida 5), saab kätte aruandevormi tabelist 4, mis kajastab teenusesaajatega tegelevaid põhitöötajaid. Andmed nende teenuseosutajate kohta, kes kasutavad õendusabi saamiseks ainult perearsti ja -õe teenust (senise tabeli rida 4), saab kätte, kui lahutada kõigist üldhooldusteenust osutavatest asutustest need, kellel on leping õendusteenuse osutamiseks haigekassaga, ja need, kes rahastavad õendusteenust laekunud kohamaksumuse tasust.

Tulenevalt tabeli 4a kaotamisest muudetakse tabeli 4 all olevat ödesid puudutavat allmärkust, kustutades sealt viite tabelile 4a.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruses analüüsitakse määruse punktiga 3 kehtestatud aruandevormide muutmisega kaasnevaid mõjusid. Muudatused omavad mõju aruandeid esitavatele asutustele, KOVidele ja aruannete esitamisega seotud riigiasutustele: Sotsiaalministeeriumile, Sotsiaalkindlustusametile ja Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele. Määruse punktides 1 ja 2 kehtestatud muudatuste mõju eraldi ei hinnata, kuivõrd muudatus seondub ühe aruandevormi esitamise tähtaja edasilükkamisega teiste esitatavate aruannetega samale ajale ja sel muudatusel ei ole osapooltele märkimisväärset mõju, samuti ei kaasne negatiivsete mõjude riski.

Aruandevormides tehtavate muudatuste eesmärk on kindlustada vajalike andmete olemasolu ja järjepidevus poliitikakujundamiseks ja rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks, sh koguda andmeid kooskõlas kehtestatud seadustega, ning arvestada ühiskondlikke olulisi muutusi (nt sõjapõgenike sissevool, koroon- ja energiakriis), mis mõjutavad ka poliitikakujundamist. Aruandevormide muudatuste puhul on jälgitud ka nullbürokratia eesmärki vähendada aruandlusest ja andmete edastamisest tingitud halduskoormust. Kokku tehakse muudatusi viies aruandevormis.

Määruses esitatud muudatuste rakendamisel võib eeldada mõju esinemist järgmistes valdkondades: mõju riigivalitsemisele, sh riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele, mõju majandusele, sh andmeesitajate halduskoormusele, ja mõju infotehnoloogilistele arendustele. Mõjude olulisuse tuvastamiseks hinnati nimetatud valdkondi nelja kriteeriumi alusel: mõju ulatus, mõju avaldumise sagedus, mõjutatud sihtrühma suurus ja ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk.

Mõju riigivalitsemisele, sh riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele

Mõju riigiasutuste korraldusele

Viie aruandevormi muudatused hõlmavad väiksemaid sisulisi ja tehnilisi muudatusi, mis mõjutavad ka riigiasutusi, kes korraldavad aruannete kogumist ja koondamist: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus.

Mõju Sotsiaalministeeriumile, Sotsiaalkindlustusametile ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele seisneb eelkõige aruandevormide muudatuste ettevalmistamises S- ja H-veebis aruannete täitjatele täitmiseks. See eeldab Sotsiaalministeeriumilt muudatuste tehnilist kirjeldamist ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuselt nende IT-arenduste hankepartnerile edastamist ning seejärel vormide S- ja H-veebis aruannete testimist nii Sotsiaalministeeriumi kui Sotsiaalkindlustusameti vastavate töötajate poolt.

Ühtlasi kaasneb aruannete muudatustega eelkõige Sotsiaalministeeriumile ja Sotsiaalkindlustusametile aruande esitajate nõustamine ja juhendamine aruannete esitamise perioodil, kui töökoormus võib veidi kasvada. Aruannete muudatused puudutavad riigiasutuste 6–7 töötajat hajutatult väikse koormusega umbes pool aastat ja muudatustega ei kaasne nende töötajate ülesannete laienemist ega korralduslikku muutust.

Muudatused ei mõjuta aruandlusega seonduvate tegevuste sagedust, mõju ilmneb eelkõige aruandemuudatustega kaasnevate arenduste ja nõustamise ulatuses, mis on üldjuhul väiksemas või suuremas mahu kõigi nende asutuste iga-aastane ülesanne. Muudatustega ebasoovitavaid riske ei kaasne. Kokkuvõttes on muudatuste mõju Sotsiaalministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse töökorraldusele väheoluline.

Mõju kohaliku omavalitsuse korraldusele

Kohaliku omavalitsuse korraldusele kaasnevad mõjud eelkõige aruandevormide „Sotsiaaltransporditeenus“ (lisa 1) ja „Tugiisikuteenus“ (lisa 2) muudatustega. Kuigi ka „Võlanõustamisteenus“ (lisa 3) on KOVide esitatav aruanne, ei kaasne selle aruande muutmisega mõju KOVidele, sest tegemist on ainult sõnastuse muutmisega (ühtlustamine muudetud perehüvitiste seadusega) ja sisulist andmete kogumise muutust ei kaasne. Nende aruannete S-veebi kaudu esitamine on kõigi 79 KOVi iga-aastane kohustus.

Aruandesse „Sotsiaaltransporditeenus“ lisatakse küll kaks tabelit, kus KOVidel tuleb märkida sotsiaaltransporditeenuse osutamise viisi (liinivedu, juhuvedu ja taksoteenus) ja korraldamise (kes ja kuidas osutas teenust) kohta, kuid andmete kogumise ja esitamise mahtu see ei kasvata. Lisatud tabelites küsitakse andmeid ainult teenuse osutamise viisi ja korralduse olemasolu kohta ning see ei eelda eraldi andmekorjet seoses teenusesaajatega (märkida tuleb vaid, kas teenuse osutamise viis või korraldus oli aruandeaastal KOVis kasutusel). Ühtlasi vähendatakse andmete mahtu aruandetabelis 1, kus varem päriti teenusesaajate arvu kahe erineva korraldusviisi puhul. Lisatud tabelist saadavad andmed sotsiaaltransporditeenuse osutamise viisi ja variantide kohta annavad poliitikakujundajatele piisavalt hea ja vajaliku ülevaate sotsiaaltransporditeenuse korraldamise ja osutamise praktikast KOVides, mis aitab kaasa sotsiaaltranspordi puudutava poliitika (sotsiaaltranspordi korraldamine ja rahastamine) kujundamisele.

Aruandesse „Tugiisikuteenus“ lisatakse teenuse osutamise ja kulude andmed eraldi sihtrühma – rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad – kohta. Rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele võisid KOVid ka varem tugiisikuteenust osutada, kuid nüüd on olukord muutunud, kuna vajadus teenuse järele on põgenike Ukrainast Eestisse voolu tõttu kasvanud ning teenuseosutamist KOVide poolt on vaja eraldi toetada ja kavandada (sh vajaduse korral KOVe lisarahastada). Aruandevormi muudatustega kaasneb mõju KOVidele eraldi sihtrühma kohta neid andmeid koguda ja esitada. Samas vähendatakse aruandemahtu ja enam ei küsita eraldi andmeid tabelis 1 tugiisikuteenust saanud suure hooldusvajadusega laste puude raskusastme (raske ja sügava puudega laste arv) kohta.

Muudatused aruannetes „Sotsiaaltransporditeenus“ ja „Tugiisikuteenus“ ei mõjuta andmete kogumise ja esitamise sagedust, mõjutatud on kõik teenuseid osutavad KOVid (eeldatavasti kõik 79). Muudatused mõjutavad vähesel määral kogutavaid andmeid, kuid see ei kasvata kokkuvõttes andmemahutu ja moodustab aruandlusest väga väikse osa. Tugiisikuteenuse aruandesse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate sihtrühma lisandumine on andmelõike lisandumine, kuid samas oluline ka KOVile endale teenuse korraldamise ja rahastamise seisukohast ning kuna ka ebasoovitavaid riske aruande muudatustega ei kaasne, on mõju KOVide korraldusele eeldatavalt väike.

Mõju majandusele, sealhulgas andmeesitajate halduskoormusele

Majanduslikud mõjud kaasnevad aruandevormide „Erihoolekandeteenused“ (lisa 4) ja „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ (lisa 5) muudatustega.

Aruandevormis „Erihoolekandeteenused“ tehakse 2023. aasta kohta sisulisi ja täpsustavaid muudatusi. Tabelites 1–4 ja 6 esitatud teenuste nimetused viiakse kooskõlla sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega, mis ei too andmeesitajatele kaasa suurenenud halduskoormust, kuivõrd tegemist on sõnaliste täpsustustega, mis teenusesaajate sihtrühma piiritlevad ja andmeväljades muudatusi ei kaasne.

Muudatusega suureneb veidi esitatavate andmete maht, s.o kahel väljal tabelis 6.1 seoses sisseostetud õendusabiteenust puudutava infoga nende asutuste puhul, kes ostsid õendusabiteenust sisse (märkida tuleb sisseostetud õendusabiteenuse kogukulu asutusele ja maht tundides). Aruande „Erihoolekandeteenused“ esitas 2021. aasta kohta 219 asutust või struktuuriüksust.¹ Kõigist Eesti ettevõtetest ja asutustest moodustab see väikese osa ning eeldatavasti pole halduskoormuse kasv neile oluline, kuivõrd lisaks päritav andmehulk on väga väike.

Aruandesse „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ lisatava tabeliga kogutakse andmeid teenusesaajate KOVi rahastusele liikumise kohta. See võimaldab poliitikakujundajatel paremini hinnata 2023. aasta suvel jõustuva väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse rahastamise regulatsiooni muudatusega kaasnevaid mõjusid.

Aruandesse lisanduva tabeli tõttu võib veidi kaasneda andmeesitajate halduskoormus, kuid kuna aruandest jäetakse üks tabel ka välja, siis saab vastavat mõju pidada väheoluliseks. Muudatused puudutavad kõiki aruande „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ esitajaid, kes esitavad aruande üks kord aastas. 2021. aastal esitas aruande „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ 177 asutust või struktuuriüksust.² Kõigist Eesti ettevõtetest ja asutustest moodustab see väikese osa ning eeldatavasti pole halduskoormuse kasv neile oluline, kuivõrd lisandub tabelis küsitakse sisestatavaid andmeid väga väikses mahu (viis välja isikute arvu kohta, kes KOVi rahastusele liikusid või tasusid oma hooldusteenuse eest ise).

Muudatused aruandevormides „Erihoolekandeteenused“ ja „Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus“ ei mõjuta andmete kogumise ja esitamise sagedust, muudatustega ei kaasne eeldatavasti ka kohanemisvajadust (ulatus pole oluline), muudatused võivad hõlmata kõiki erihoolekandeteenuse ja väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutajaid, kuid halduskoormuse kasv neile on eeldatavasti minimaalne ning ka ebasoovitavate mõjude riski ei kaasne. Kokkuvõtvalt on muudatuste mõju majandusele, sh andmeesitajate halduskoormusele väheoluline.

Mõju infotehnoloogilistele arendustele

Aruandevorme täidavad andmeesitajad e-keskkondades (S-veeb ja H-veeb). Aruannete muudatuste korral tuleb e-vorme ümber seada ja see eeldab e-keskkondade IT-arendust, mille korraldab Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (arendushankega) koos Sotsiaalministeeriumi ja Sotsiaalkindlustusametiga. Vastavad e-arendused on regulaarses korras ette nähtud ja seega on mõju infotehnoloogilistele arendustele väheoluline.

¹ Sotsiaalministeeriumi hoolekandestatistika, 2021.

² Sotsiaalministeeriumi hoolekandestatistika, 2021.

Muudatuste koondmõju riigiasutuste, ettevõtete ja/või kodanike halduskoormusele

Muudatuste mõju andmeesitajate halduskoormusele (hoolekandetasutused) ja riigiasutuste korraldusele, sh infotehnoloogilistele arendustele, on väheoluline. KOV-id on mõjutatud vähesel määral lisanduvast andmelõikest rahvusvahelise, sh ajutise kaitse saajate sihtrühma puhul, kuid sellega kaasnevad vähesed muudatused ei mõjuta märkimisväärselt halduskoormust. Muudatustega kaasnev koondmõju ei oma halduskoormusele olulist mõju.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks tehtavad kulutused hõlmavad kulutusi aruannete elektrooniliseks (veebipõhiseks) kogumiseks, st aruande täitjatele aruandevormide kättesaadavaks tegemine veebikeskkonnas ning aruandevormides tabelitele kontrollitingimuste programmeerimine. Veebide arendamisega seotud kulud on eraldiseisvad ja neid ei ole siin arvestatud.

Hinnanguliselt võivad muudatuste tegemise kulutused olla varasemate aastate kogemust arvestades kuni 2000 eurot. Kulutused kaetakse Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse eelarves S- ja H-veebi arendusteks kavandatud summast.

Määruse rakendamisega eeldatavaid tulusid otseselt ei teki, küll aga võib osade aruandeesitajate aruande täitmiseks kuluv aeg lüheneda.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Määruse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule. Samuti edastati eelnõu arvamuse andmiseks Statistikaametile, Hoolekandeteenused AS-ile ja Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile.

Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu ilma ametlike märkusteta, kuid tähelepanekuga. Eesti Linnade ja Valdade Liit kooskõlastas eelnõu märkustega ja Hoolekandeteenused AS tegi ühe tehnilise ettepaneku. Kooskõlastamise käigus esitatud märkuste kohta koostatud kooskõlastustabel on esitatud seletuskirja lisas.